

Schiphol

De **NMa** meent dat sectorspecifieke regulering voor luchtvaartactiviteiten nodig blijft, omdat er sprake is van een risico op misbruik van de machtspositie door de Luchthaven Schiphol. Een door de autoriteit uitgevoerde test geeft aan dat Schiphol de tarieven voor het beschikbaar stellen van infrastructuur aan luchtvaartmaatschappijen, zoals voor dienstverlening aan en transfer van passagiers, winstgevend kan verhogen. Door het beperkte deel dat de tarieven uitmaken van de kosten voor de luchtvaartmaatschappijen, zullen zij niet op basis van deze kostenpost naar een andere luchthaven overstappen.

[Nederlandse Mededingingsautoriteit \(2010\) NMa-rapportage economische machtspositie Schiphol](#). Den Haag: NMa.

Phillips-curve

Voor het **Centre for Economic Policy Research** breidt Galí een nieuw-keynesiaanse variant uit van de Phillips-curve, die de inverse relatie tussen looninflatie en werkloosheid beschrijft. Deze variant laat zich kenmerken door een afnemende loonstartheid in de tijd en loonverwachtingen, waaraan de auteur exogene loonverhogingen en robuustheid van de werkloosheid tegen schokken in voorkeuren toevoegt. Anders dan de oorspronkelijke Phillips-curve blijkt de structurele loonvergelijking van Galí de negatieve samenhang tussen looninflatie en werkloosheid in de Verenigde Staten te kunnen verklaren, in het bijzonder voor de afgelopen twintig jaar.

[Galí, J. \(2010\) The return of the wage Phillips curve. CEPR Discussion Papers, 7700](#).

Weer

Voor **De Nederlandsche Bank** onderzoeken Huurman *et al.* de relatie tussen weersverwachtingen en elektriciteitsprijzen. De auteurs constateren aan de hand van Scandinavische gegevens dat het gebruik van voorspellingen voor de temperatuur, de windkracht en de neerslag op de volgende dag helpt om de elektriciteitsprijzen voor die dag nauwkeuriger te voorspellen. De weersvoorspellingen blijken niet tot een betere voorspelling te leiden van de kansen dat elektriciteitsprijzen een bepaalde waarde aannemen. Dit duidt er volgens de auteurs op dat weersontwikkelingen doorgaans meer nauwkeurige prijsvoorspellingen opleveren, maar dat bij onvoorziene weersgebeurtenissen de prijsvoorspelling er meer naast zit dan zonder gebruik van de weersvoorspelling.

[Huurman, C., F. Ravazzolo en C. Zhou \(2009\) The power of weather. DNB Working Papers, 236](#).

Roken

Voor het **Centraal Planbureau** constateren Koning *et al.* dat het aantal onderwijsjaren dat mensen genieten geen invloed heeft op de beslissing om te beginnen met roken. Hiervoor gebruiken zij gegevens van Australische tweelingen, die als studieobject zijn gekozen om te corrigeren voor verschillen in omgevings- en genetische kenmerken. Mensen beslissen doorgaans al op jonge leeftijd om te beginnen met roken, als verschillen in onderwijsjaren nog klein zijn. Wel blijkt een extra jaar onderwijs de tijd dat men gemiddeld rookt met negen maanden te verkorten. De uitkomsten wijzen volgens de auteurs op het belang van het verhogen van het onderwijsniveau voor de volksgezondheid.

[Koning, P., D. Webbink en N.G. Martin \(2010\) The effect of education on smoking behavior. New evidence from smoking durations of a sample of twins. CPB Discussion Papers, 139](#).

Studieschuld

Onderzoek van het **Nibud** toont dat 43 procent van de studenten een rentedragende lening heeft, die voor de lenende studenten gemiddeld 396 euro per maand bedraagt. De verwachte schuld van eerstejaarsstudenten blijkt ruim vijftienduizend euro te bedragen; dat is zo'n drieduizend euro meer dan de feitelijke schuld van personen die hun studie in 2008 beëindigden. De belangrijkste redenen die respondenten aandragen voor hun leengedrag zijn een beperkte ouderlijke bijdrage en een tekort om in hun levensstandaard te voorzien. Het Nibud beveelt betere informatievoorziening over de leenvoorwaarden en de financiële consequenties van de lening aan om studenten bewuster te maken van hun leengedrag.

[Nibud \(2010\) Leengedrag van studenten. Een vooronderzoek naar studieelingen, schulden en andere geldzaken](#). Utrecht: Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting.

Werving

Voor het **Tjalling C. Koopmans Research Instituut** modelleren Sanders en Welters de wijze waarop bedrijven naar werknemers zoeken op een krappe arbeidsmarkt. Naarmate de arbeidsmarkt krappere wordt, groeit het aantal werkzame werkzoekenden, omdat er meer kansen zijn op een betere baan, ten koste van het aandeel werklozen dan een baan vindt. De werkzame werkzoekenden zoeken meer dan werklozen banen via advertenties en minder via het arbeidsbureau, en daar spelen bedrijven op in. Door de wervingskanalen op te nemen in het model creëren de auteurs een mechanisme dat verklaart dat bij arbeidsmarkt-krapte werklozen relatief weinig profiteren van de nieuwe vacatures. De modelvoorspellingen worden bevestigd door Nederlandse paneldata. De auteurs concluderen dat het koppelen van werkzoekenden aan vacatures via het arbeidsbureau vooral een effectief beleidsinstrument is bij een ruime arbeidsmarkt.

[Sanders, M. en R. Welters \(2009\) Recruitment in recovery. TKI Discussion Paper Series, 09\(35\)](#).

SINDS 1916

Verkeersprognoses

Voor het **KiM** analyseren De Jong en Annema langetermijnprognoses voor ontwikkelingen in het verkeer en vervoer die in de periode 1970 tot 2000 zijn uitgevoerd. De prognoses blijken toekomstige problemen over het algemeen redelijk gesignaleerd te hebben en voorspellen steeds beter, wat bijvoorbeeld komt door de toegenomen kennis over verkeersmodellering en een beter zicht op externe ontwikkelingen. De hoeveelheid files en het gebruik van bestelauto's blijkt echter flink onderschat en het gebruik van vrachtwagens overschat. De conservatieve ramingen gaven volgens de auteurs de beste voorspellingen, omdat het verkeers- en vervoerssysteem in veertig jaar weinig veranderd is. Toch achten ze een grote bandbreedte in de prognoses van belang, vanwege de onvoorspelbaarheid van sociaal-culturele en logistieke veranderingen.

Jong, M. de en J.A. Annema (2010) *De geschiedenis van de toekomst. Verkeer- en vervoersscenario's geanalyseerd*. Den Haag: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Kilometerheffing

Voor **SEO Economisch Onderzoek** schatten Poort *et al.* dat de kilometerbeprijzing die mogelijk per 2012 van kracht zal zijn, het bbp structureel met ruim 1,8 miljard euro zal verhogen. Dit betreft voor een derde directe effecten op het bbp in de vorm van reistijdwinst en beter voorspelbare verkeersdrukke, die voor vrachtverkeer en zakelijk verkeer onverkort doorwerken in het bbp. Een belangrijk indirect effect is de toegenomen bereikbaarheid van bedrijven voor klanten en leveranciers, die de gemiddelde arbeidsproductiviteit van werknemers verhoogt. Als extern effect werkt vooral de afname van het aantal verkeersongelukken door in het bbp, door besparingen op materiële schade, direct productiviteitsverlies en alternatieve veiligheidsmaatregelen.

Poort, J., B. Hof, C.C. Koopmans, M. Blom, S. de Bruyn, A. Schroten, G. Marlet en C. van Woerkens (2009) *Effecten van kilometerbeprijzing op het bbp. SEO-rapporten, 2009(76)*.

Landschap

Overbeek en De Graaff constateren voor het **LEI** dat bedrijven landschap sponsoren op basis van zakelijke doelen, zoals de vergroting van de betrokkenheid van medewerkers met het bedrijf of de mogelijkheid tot netwerken met relaties. Dit concluderen de auteurs op basis van literatuuronderzoek en gesprekken met deskundigen en vertegenwoordigers van bedrijven in Amstelland en Het Groene Woud. Daarnaast sponsoren bedrijven meer aan organisaties die zij vertrouwen. De auteurs achten de wervingsinspanningen van landschapsorganisaties nuttig, omdat ze zorgen voor meer betrokkenheid van bedrijven en voor een netwerk van sponsors, waardoor bedrijven in de toekomst eerder bereid zullen zijn om om het landschap en de begunstigde organisaties financieel te ondersteunen.

Overbeek, G. en R. de Graaff (2010) *Blauwe ogen schieten tekort. Lessen voor sponsoring van landschap. LEI-rapporten, 2010(001)*.

Patenten

Voor de **OESO** verkent Vollebergh de effecten van verschillende milieubeleidsinstrumenten op de aanvraag van patenten voor aanpassingen aan auto's. Uit bestudering van 31 OESO-landen tussen 1965 en 2005 blijkt dat de patentaanvragen vooral geconcentreerd zijn in Duitsland, Japan en de Verenigde Staten. De aanvragen hebben met name betrekking op aanpassingen aan de motor vanwege milieueisen. Als beleidsinstrumenten blijken emissiestandaarden, meer dan brandstofbelastingen, een positieve invloed te hebben op het aantal aangevraagde patenten. De resultaten variëren met het toepassingsgebied. Zo zijn belastingen effectiever voor de aanvraag van patenten gericht op lucht- of rolweerstandvermindering, terwijl emissiestandaarden dat zijn voor de motor.

Vollebergh, H. (2010) *Fuel taxes, motor vehicle emission standards and patents related to the fuel-efficiency and emissions of motor vehicles*. Parijs: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.

Rijke gemeenten

Voor het **Centraal Bureau voor de Statistiek** stellen Ament *et al.* vast dat Rozendaal de meest welvarende gemeente van Nederland was in 2007. In deze Gelderse gemeente was het aandeel huishoudens met een besteedbaar inkomen van meer dan veertigduizend euro het grootst, met 62 procent. De overige gemeentes in de top tien bevinden zich in of nabij de Randstad en van de zeven miljoen Nederlandse gezinnen had een kwart een dergelijk hoog inkomen. Ook wat betreft het aandeel gezinnen met een groot vermogen, boven de 222.000 euro, voert Rozendaal met 68 procent de ranglijst aan, die verder bestaat uit zeven Brabantse gemeenten en twee Randstedelijke.

Ament, P., W. Bos en J. Claessen (2010) *Huishoudens in Rozendaal het meest welvarend. CBS Webmagazine, 22 februari*.

Staatshulp

Voor het **TILEC** constateren Van Buiren en Brouwer dat exportgerichte landen gemiddeld meer staatshulp aan bedrijven verlenen dan andere landen. Dit bevestigt volgens de auteurs dat overheden, ondanks aanwijzingen voor een effectief Europees toezicht, staatshulp gebruiken om de concurrentiepositie van binnenlandse bedrijven te verbeteren. Daarnaast neemt staatshulp af naarmate kiesdistricten binnen landen groter zijn. Dit verklaren de auteurs uit het feit dat grotere kiesdistricten gericht zijn op het algemeen belang en kleinere meer op regionale deelbelangen.

Buiren, K. van en E. Brouwer (2010) *Determinants of state aid. TILEC Discussion Papers, 2010(005)*.